

АКТ

лісопатологічного обстеження лісових насаджень по Городоцькому спеціалізованому лісогосподарському підприємству «Горліс» Хмельницької районної ради Хмельницької області.

17 жовтня 2025 року

м. Городок

Хмельницький район
Хмельницька область

Нами, провідним інженером-лісопатологом сектору нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Сергієм НОВАКОМ, інженером-лісопатологом сектору нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Ярославом БІЛОТІЛОМ на підставі поданого виклику підприємства Городоцьке СЛП «Горліс» № 90 від 02.10.2025 року, в присутності лісничого Городоцького спеціалізованого лісогосподарського підприємства «Горліс» Хмельницької районної ради Ярослава КРИМСЬКОГО було проведено лісопатологічне обстеження насаджень по Городоцькому СЛП «Горліс» Хмельницької районної ради.

Таксаційна характеристика насаджень (усі лісництва) вказана згідно з матеріалами базового лісовпорядкування станом на 01.01.2015 року.

Обстеження проводилось в період 16.10.2025 року по 17.10.2025 року.

Лісопатологічне обстеження проведено на загальній площі 202.2 гектара.

В результаті лісопатологічного обстеження встановлено, що лісопатологічний стан обстежених насаджень на час обстеження є не задовільний на площі 202.2 гектара, зокрема:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, м ³ на 1 га	Інтенсивність ураження, %	Ступінь ураження
					загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, куб. метрів на 1 га						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
ГСЛП "Горліс"	1	12	2		2		5Д35ЯЗ	83	0.70	1	26	32	340	3	ВСП	стовбурова гниль	25	7	слабка
ГСЛП "Горліс"	2	7	3.6		3.6		6Г32БП1Д31ЯЗ	55	0.70	1	20	22	210	3	ВСП	стовбурова гниль	25	12	середня
ГСЛП "Горліс"	2	8	9.7		9.7		9Г31БП-ДЗ-ЧШ	55	0.75	1	20	20	210	3	ВСП	стовбурова гниль	20	10	середня
ГСЛП "Горліс"	5	5	7.5		7.5		5Г32ЯЗ1БП2БРС+ОС	50	0.75	1	19	20	230	3	ВСП	стовбурова гниль	20	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	5	7	1.6		1.6		5Г32ЯЗ1БП2БРС	50	0.75	1	19	20	230	3	ВСП	стовбурова гниль	20	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	6	9	0.8		0.8		10Г3+ЯЗ+БП+АКБ	45	0.70	1Б	22	24	230	3	ВСП	стовбурова гниль	30	13	середня
ГСЛП "Горліс"	7	2	1.7		1.7		8Д32ЯЗ	88	0.70	3	19	24	230	3	ВСП	стовбурова гниль	25	11	середня
ГСЛП "Горліс"	7	3	0.9		0.9		8Д32ЯЗ	88	0.70	3	19	24	220	3	ВСП	стовбурова гниль	25	11	середня
ГСЛП "Горліс"	13	5	2.4		2.4		10СЗ	45	0.70	1Б	23	22	350	3	ВСП	стовбурові шкідники	80	23	середня
ГСЛП "Горліс"	14	6	22.5		22.5		5Д35ОС+ЯЗ	88	0.60	3	20	28	240	3	ВСП	стовбурова гниль	10	4	відпад
ГСЛП "Горліс"	14	8	4.6		4.6		6Д34ЯЗ+БП+ОС	78	0.60	2	21	28	250	3	ВСП	стовбурова гниль	10	4	відпад
ГСЛП "Горліс"	20	3	1.9		1.9		5Д31Г31ЯЗ1ЯЗ11БРС1АБ	67	0.90	2	20	22	310	3	ВСП	стовбурова гниль	25	8	слабка
ГСЛП "Горліс"	20	11	1.4		1.4		10ДЗ	83	0.50	2	22	24	210	3	ВСП	стовбурова гниль	20	10	середня
ГСЛП "Горліс"	21	22	2.8		2.8		10ГЗ	80	0.50	4	16	28	90	3	ВСП	стовбурова гниль	10	11	середня
ГСЛП "Горліс"	24	4	3.1		3.1		5Г32Д32ЯЗ1ЯЛЕ	50	0.80	1	20	20	240	3	ВСП	стовбурова гниль	25	10	середня
ГСЛП "Горліс"	25	2	1.2		1.2		8ЯЗ1Г31ОС+ЯЛЕ	35	0.75	1Б	18	22	200	3	ВСП	вітровал, бурелом	25	13	середня
ГСЛП "Горліс"	25	3	0.9		0.9		5Г32Г33ЯЗ	75	0.70	1	24	36	260	3	ВСП	стовбурова гниль	25	10	середня
ГСЛП "Горліс"	25	11	6.8	(3)	2.6	2.6	5Г32ЯЗ2БП1ОС+ДЗ+ЧШ	55	0.90	1	19	22	270	3	ВСП	стовбурова гниль	25	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	26	6	4.9		4.9		10ДЗ	102	0.70	2	24	36	300	3	ВСП	стовбурова гниль	25	8	слабка
ГСЛП "Горліс"	26	8	4.2		4.2		5Д35ЯЗ+ЯЛЕ	100	0.70	2	24	36	290	3	ВСП	стовбурова гниль	20	7	слабка
ГСЛП "Горліс"	26	11	1.6		1.6		5Д34ЯЗ1ГЗ+ЯЛЕ	88	0.7	1	27	36	260	3	ВСП	стовбурова гниль	20	8	слабка
ГСЛП "Горліс"	29	18	0.5		0.5		10ЯЛЕ	32	0.7	1А	15	18	220	3	ВСП	стовбурові шкідники	35	16	середня
ГСЛП "Горліс"	30	3	1.3		1.3		10ГЗ	55	0.7	1	20	24	190	3	ВСП	стовбурова гниль	25	13	середня
ГСЛП "Горліс"	30	4	1.1		1.1		9Г31ОС+ЯЛЕ	45	0.6	1А	19	20	150	3	ВСП	стовбурова гниль	25	17	середня

ГСЛП "Горліс"	31	19	1.4		1.4	10Я3+ДЗ+БРС	48	0.7	2	17	20	170	3	ВСР	стовбурова гниль	25	15	середня
ГСЛП "Горліс"	32	14	16.0		16.0	7ГЗЗЛПД+ОС+ЧШ	100	0.6	2	24	30	260	3	ВСР	стовбурова гниль	15	6	слабка
ГСЛП "Горліс"	34	12	0.9		0.9	10Я3+ЯЛЕ+ОС	78	0.6	1	25	32	270	2	ВСР	стовбурова гниль	30	11	середня
ГСЛП "Горліс"	37	7	6.2		6.2	7ЯЗЗЧШ	73	0.7	1	23	24	240	3	ВСР	стовбурова гниль	15	6	слабка
ГСЛП "Горліс"	37	22	1.6		1.6	10ДЗ+ОС+АКБ	73	0.7	2	21	24	270	3	ВСР	стовбурова гниль	25	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	40	12	1.6		1.6	6ЯЗЗГКЗДЗ	83	0.7	1А	29	36	320	3	ВСР	стовбурова гниль	20	6	слабка
ГСЛП "Горліс"	42	4	14.5		14.5	4ДЗ4ГЗТЛПДКЛГ+БП	90	0.7	2	24	30	270	3	ВСР	стовбурова гниль	25	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	43	4	2.2		2.2	5ГЗЗАКБ+КЛГ+ЯЗ	73	0.6	2	21	24	180	3	ВСР	стовбурова гниль	25	14	середня
ГСЛП "Горліс"	43	14	0.8		0.8	6ГЗЗЯЗІЧШ+ОС+ДЗ	50	0.6	2	20	22	170	3	ВСР	стовбурова гниль	20	12	середня
ГСЛП "Горліс"	43	20	0.8		0.8	5ДЗЗГЗІЧШ+КЛГ	68	0.7	1	22	26	220	3	ВСР	стовбурова гниль	30	14	середня
ГСЛП "Горліс"	43	27	1.7		1.7	4ЯЗ4ГЗЗБРС+БКЛГ+КЛГ	30	0.8	1А	20	22	200	3	ВСР	стовбурова гниль	25	13	середня
ГСЛП "Горліс"	43	28	1.8		1.8	5ДЗЗГЗІЯЗІБРС	27	1	1	12	12	90	3	ВСР	стовбурова гниль	20	22	середня
ГСЛП "Горліс"	45	25	3.1		3.1	5ГЗЗЯЗЗБП+ОС+ЧШ	55	0.85	1	20	20	270	3	ВСР	стовбурова гниль	30	11	середня
ГСЛП "Горліс"	45	26	8.7		8.7	7ЯЗЗГЗ+БП	75	0.7	2	22	40	250	3	ВСР	стовбурова гниль	20	8	слабка
ГСЛП "Горліс"	48	5	1.3		1.3	5СЗЗГЗЗЯЗІЯВ+КЛГ	47	0.7	2	15	22	200	2	ВСР	стовбурові шкідники	30	15	середня
ГСЛП "Горліс"	48	6	1.2		1.2	7СЗЗГЗ+ДЗ	50	0.7	1А	21	30	230	2	ВСР	стовбурові шкідники	30	13	середня
ГСЛП "Горліс"	48	9	1.6		1.6	5БПІГЗ+ЯЗ+КЛГ	60	0.8	1	22	30	230	2	ВСР	стовбурова гниль	25	11	середня
ГСЛП "Горліс"	49	26	2.0		2	10ГЗ+КЛГ+ЛПД	90	0.7	2	24	28	270	2	ВСР	стовбурова гниль	20	7	слабка
ГСЛП "Горліс"	55	21	1.9		1.9	7ДЗЗГЗ	60	0.7	1	22	24	230	3	ВСР	стовбурова гниль	25	11	середня
ГСЛП "Горліс"	59	21	3.0		3	8ГЗІДЗІСЗ+ОС	35	0.8	1А	16	18	160	4	ВСР	стовбурова гниль	20	13	середня
ГСЛП "Горліс"	59	16	0.9		0.9	10ДЗ+БП+ГЗ	25	0.80	1А	12	14	120	4	ВСР	стовбурова гниль	25	21	середня
ГСЛП "Горліс"	60	1	1.8		1.8	8ОСІГЗІБП	30	0.60	1	13	10	130	4	ВСР	стовбурова гниль	20	15	середня
ГСЛП "Горліс"	60	5	2.7		2.7	6СЗ4ГЗ	51	0.90	1А	23	28	300	4	ВСР	стовбурові шкідники	25	8	слабка
ГСЛП "Горліс"	60	11	3.8		3.8	7ДЗЗГЗ+ОС	36	0.70	1Б	18	18	150	4	ВСР	стовбурова гниль	20	13	середня
ГСЛП "Горліс"	60	18	1.5		1.5	9СЗІГЗ	44	0.8	1Б	23	24	350	4	ВСР	стовбурові шкідники	30.00	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	64	5	2.8		2.8	10ГЗ+БП+ОС+ВРБ	26	0.7	1Б	14	16	100	4	ВСР	стовбурова гниль	25	25	середня
ГСЛП "Горліс"	65	5	0.5		0.5	7ДЗЗАКБ	73	0.8	2	22	28	280	4	ВСР	стовбурова гниль	30	11	середня
ГСЛП "Горліс"	65	6	1.5		1.5	9ГЗІЯЗ	95	0.6	3	22	28	200	4	ВСР	стовбурова гниль	25	13	середня
ГСЛП "Горліс"	65	12	3.5		3.5	7ГЗІЯЗЗДЗ	45	0.9	3	15	16	160	4	ВСР	стовбурова гниль	20	13	середня
ГСЛП "Горліс"	65	16	0.5		0.5	8ДЗІГЗ	77	0.75	1	23	32	280	4	ВСР	стовбурова гниль	30	11	середня
ГСЛП "Горліс"	65	17	0.6		0.6	7ДЗЗАКБ+БП+ЯЛЕ	63	0.7	2	19	28	200	4	ВСР	стовбурова гниль	30	15	середня
ГСЛП "Горліс"	68	21	1.6		1.6	9ДЗІГЗ+ЯЗ	66	0.7	3	17	20	190	3	ВСР	стовбурова гниль	30	16	середня
ГСЛП "Горліс"	70	9	9.7		9.7	6БП4ГЗ+ДЗ+ОС	45	0.75	1А	20	28	170	3	ВСР	стовбурова гниль	15	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	70	11	2.8		2.8	10ЯЛЕ+ЯЗ+ГЗ+БП+Ч	51	0.6	1	18	24	270	3	ВСР	стовбурові шкідники	25	9	слабка
ГСЛП "Горліс"	70	16	3.7		3.7	7ГЗЗБП+ОС+С+ЯЛЕ	35	0.7	1А	17	18	160	3	ВСР	стовбурова гниль	20	13	середня
ГСЛП "Горліс"	70	18	2.5	(3)	1.5	10СЗ	35	0.75	1Б	18	20	250	3	ВСР	стовбурові шкідники	60	24	середня
ГСЛП "Горліс"	70	20	2.3		2.3	7БПІГЗ	55	0.75	1А	23	24	200	3	ВСР	стовбурова гниль	25	13	середня
ГСЛП "Горліс"	70	25	2.4		2.4	7БПІГЗІДЗ+ОС	56	0.7	1Б	25	28	220	3	ВСР	стовбурова гниль	30	14	середня
ГСЛП "Горліс"	70	29	1		1	10АКБ	47	0.7	1А	20	24	170	3	ВСР	стовбурова гниль	30	18	середня
Разом виявлено по підприємству: 202.2																		
В тому числі:																		
						відпад	слабка	середня	сильна									
						202.2	27.1	93.6	81.5									
						відпад	слабка	середня	сильна									
Шкідники						13.9	7	6.9										
стовбурові шкідники						13.9	7	6.9										
						відпад	слабка	середня	сильна									
Хвороби						187.1	27.1	86.6	73.4									
Стовбурова гниль						187.1	27.1	86.6	73.4									
						відпад	слабка	середня	сильна									
Інші причини						1.2		1.2										
Вітровал, бурелом						1.2		1.2										

В обстежених листяних, мішаних за складом та у хвойних насадженнях відбулося та продовжується всихання дерев листяних порід та дерев сосни звичайної і ялини європейської, що входять до складу насаджень. Більшість дерев берези, граба, ясена, осики, що входять до складу змішаних насаджень, вже досягли стиглого віку і мають динамічну тенденцію до зниження загальної стійкості. Характерне утворення суховерхості, що досить швидко поширюється на всю крону. Негативний вплив вікових змін у берези суттєво підсилюється ураженням бактеріальною водянюкою та крім того розвитком стовбурово-окоренкових гнилей, які викликані справжнім трутовиком та в подальшому заселенням комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник, березовий рогахвіст, тощо).

У дубових насадженнях та за участю дуба звичайного в складі, виявлено ураження поперечним раком дуба, несправжнім дубовим трутовиком з утворенням гнилизни різних ступенів розвитку. На уражених деревах присутні плоді тіла різних розмірів, які розташовані по стовбуру на висоті від окоренкової частини до

висоти 6 метрів і вище. В насадженнях, що обстежувалися відбувається всихання дерев дуба звичайного, дуба червоного, ясена звичайного, граба звичайного, осики, вільхи, внаслідок ураження опеньком осіннім, східчастим раком ясена, грибними хворобами гілок та стовбурів що призвело до поступового всихання дерев та їх відмирання. Переважаюча кількість дерев відносяться до дерев IV;V (відмираючі, сухостійні) категорій санітарного стану, крона дуже ажурна, листя дрібне, крона всихає більше ніж 2/3 її розміру, наявні плодові тіла дереворуйнівних грибів або дупла на стовбурах, масові водяні пагони. Дерев дуба звичайного відпрацьовані дубовою бронзовою златкою, яка переносить збудника хвороби судинного мікозу дуба, відбувається відшарування кори. Спостерігається наявність зламаних стовбурів дерев внаслідок ураження стовбуровою гниллю. Листяні породи, на яких прогресують окоренкові, комлеві, стовурові гнилі, грибні захворювання гілок найбільше схильні до ураження вітром стовбурів та крон дерев.

Основною причиною ослаблення соснових насаджень та ялини в складі насадження є заселення ослаблених дерев стовбуровими шкідниками, а саме короїдом стенографом, синьою сосною златкою, великим та малим сосновими лубоїдами, по ялині – короїдом типографом. В старших вікових групах окремих насаджень за участю сосни звичайної та ялини європейської спостерігаються стовбурові гнилі у вигляді соснової, ялинової губки з наявністю плодових тіл.

Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселені, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників. При відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, результат діяльності котрих на час обстеження ділянок лісу призвів до ослаблення та повної загибелі окремих дерев сосни. На окремих ділянках на підстилці виявлено незначну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами, в опалих пагонах наявні характерні отвори занурення шкідника.

Характер пошкодження сосни поодинокій та групами дерев, всихання по стовбуру спостерігається зверху крони до низу стовбура, на повалених вітром деревах під корою видно характер заселення шкідника. Дерев сосни з відсутньою хвоєю, переважна більшість дерев, котрі потребують рубки 4 та 6 категорії санітарного стану. Внутрішня тканина стовбура (при відлущенні кори) в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів, характеризується наявністю характерного синьо-фіолетового забарвлення деревини, яке характерне при поширенні збудника-офіостомових грибів.

В більшості обстежених насаджень присутні вітровальні та буреломні дерева. На час обстеження встановлено, що частина дерев хвойних та листяних порід знаходиться з вивернутою кореневою системою та переламаними стовбурами навіпіл, пошкодженими кронами, також в наявності дерева з підірваною кореневою системою та нахилом стовбура більше 30 градусів від вертикальної осі. Дерев вражені вітром на обстежених ділянках знаходяться рівномірно по площі виділів, характер пошкодження поодинокій, групами дерев.

Висновки та пропозиції:

1. Обстежені насадження на площі 202,2 гектара перебувають у незадовільному санітарному стані. Для приведення лісів до належного санітарного стану, запобігання розвитку патологічних процесів у лісі, зменшення шкоди, що завдається

комплексом стовбурових шкідників та хвороб рекомендовано провести заходи з поліпшення санітарного стану в 2026 році на загальній 202,2 гектара., в тому числі:

- Вибіркові санітарні рубки (ВСР)-202,2 гектара

Запас, що підлягає вирубуванню з 1га є орієнтовний.

2. При здійсненні заходів з поліпшення санітарного стану лісів передбачити застосування найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища та максимально стислі строки їх здійснення з урахуванням стану насаджень, особливостей розвитку шкідників та хвороб лісу відповідно до Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ від 26 жовтня 2016 року №756), також врахувати зміни до Санітарних правил в лісах України постанова КМУ №1224 від 09.12.2020р.

3. Лісовій охороні підприємства вести посилений нагляд за суміжними ділянками лісу, в разі необхідності формувати повідомлення про погіршення санітарного стану. Осередки шкідників та хвороб лісу, виявлені лісопатологічним обстеженням, поставити на облік, згідно лісопатологічного журналу.

4. Спеціалістам Городоцьке СЛП «Горліс», при виявленні червонокнижних рослин та тварин діяти згідно чинного законодавства.

Акт складено в 3-ох примірниках, котрі надаються:

- Філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист».

- Південно-Західному міжрегіональному УЛМГ.

- Городоцькому СЛП «Горліс» Хмельницької районної ради.

Провідний інженер-лісопатолог
філії «Рівнелісозахист»
ДСЛП «Київлісозахист»

Сергій НОВАК

Інженер-лісопатолог філії «Рівнелісозахист»
ДСЛП «Київлісозахист»

Ярослав БІЛОТІЛ

Лісничий Городоцького спеціалізованого
лісогосподарського підприємства «Горліс»
Хмельницької районної ради

Ярослав КРИМСЬКИЙ